

Nedarbo mažinimas: ką daro ES?

Sužinokite apie ES iniciatyvas, kuriomis siekiama mažinti nedarbą ir kurti kokybiškas darbo vietas Europoje.

© AP Images / ES-EP

Nors pastaraisiais metais ES darbo rinkos sąlygos ir darbuotojų teisės gerokai pagerėjo, kova su nedarbu ir pandemijos pasekmėmis vis dar yra vienas iš svarbiausių Europos Sąjungos uždavinių siekiant kokybiškų darbo vietų ir [socialiai integruotos Europos](#).

Sužinokite daugiau apie tai, [kaip ES remia koronaviruso krizės paveiktus darbuotojus](#).

Nedarbo lygis ES

Dėl 2008 m. krizės nedarbo lygis ES 2013 m. balandį išaugo iki 11,7 proc. COVID-19 krizės pradžioje, 2020 m. kovą, nedarbo lygis sumažėjo iki 6,5 proc., tačiau 2020 m. rugpjūtį jis pasiekė 7,8 proc.

2024 m. balandį nedarbo lygis ES buvo nukritęs iki 6 proc. ir nekito, palyginti su 2024 m. kovu ir 2023 m. balandžiu.

Bendras nedarbo lygis mažėja, tačiau kiekvienoje ES šalyje jis stipriai skiriasi.

ES ir valstybių narių kompetencijos

Atsakomybė už užimtumo ir socialinę politiką pirmiausia tenka ES valstybėms narėms. Tačiau ES papildo ir koordinuoja valstybių narių veiksmus ir skatina dalytis gerąja patirtimi.

Pagal [Sutarties dėl ES veikimo 9 straipsnio](#) horizontaliąją išlygą, į tikslą siekti didelio užimtumo turi būti atsižvelgiama nustatant ir įgyvendinant Sąjungos politikos ir veiklos kryptis.

Europos darbo strategija

[Europos užimtumo strategijos \(EES\)](#) pradžia – 1997 m., kai ES valstybės narės įsipareigojo nustatyti bendrus užimtumo politikos tikslus ir uždavinius. Jos pagrindinis tikslas – sukurti daugiau ir geresnių darbo vietų visoje ES.

Komisija stebi ir įgyvendina strategiją per [Europos semestrą](#) – metinį ekonomikos ir užimtumo politikos koordinavimo ciklą ES lygmeniu.

Per šešių mėnesių Europos semestro ciklą valstybės narės gauna politikos patarimų, į kuriuos turi atsižvelgti rengdamos galutinius kitų metų biudžetus. Šių ekonominių rekomendacijų įgyvendinimas gali lemti pokyčius ne tik ūkiui, bet ir nacionalinės mokesčių ar socialinės politikos srityse.

ES programos

[Europos socialinis fondas](#) yra pagrindinė Europos priemonė, skatinanti užimtumą, padedanti žmonėms gauti geresnį darbą ir užtikrinanti visiems ES piliečiams sąžiningas galimybes įsidarbinti.

2019 m. balandį europarlamentarai pritarė siūlymui padidinti jo finansavimą 2021–2027 m.

laikotarpiu. Naujoji fondo versija „[Europos socialinis fondas +](#)“, kurios biudžetas siekia 88 mlrd. eurų, investuoja į 3 pagrindines sritis: 1) švietimą, mokymą ir mokymąsi visą gyvenimą; 2) darbo rinkų veiksmingumą ir vienodas galimybes gauti gerą darbą; 3) socialinę įtrauktį, sveikatos priežiūrą ir kovą su skurdu.

[ES užimtumo ir socialinių inovacijų programa \(EaSI\)](#) siekiama skatinti aukštą geros kokybės ir tvaraus užimtumo lygį, užtikrinti tinkamą ir pakankamą socialinę apsaugą, kovoti su socialine atskirtimi ir skurdu ir gerinti darbo sąlygas.

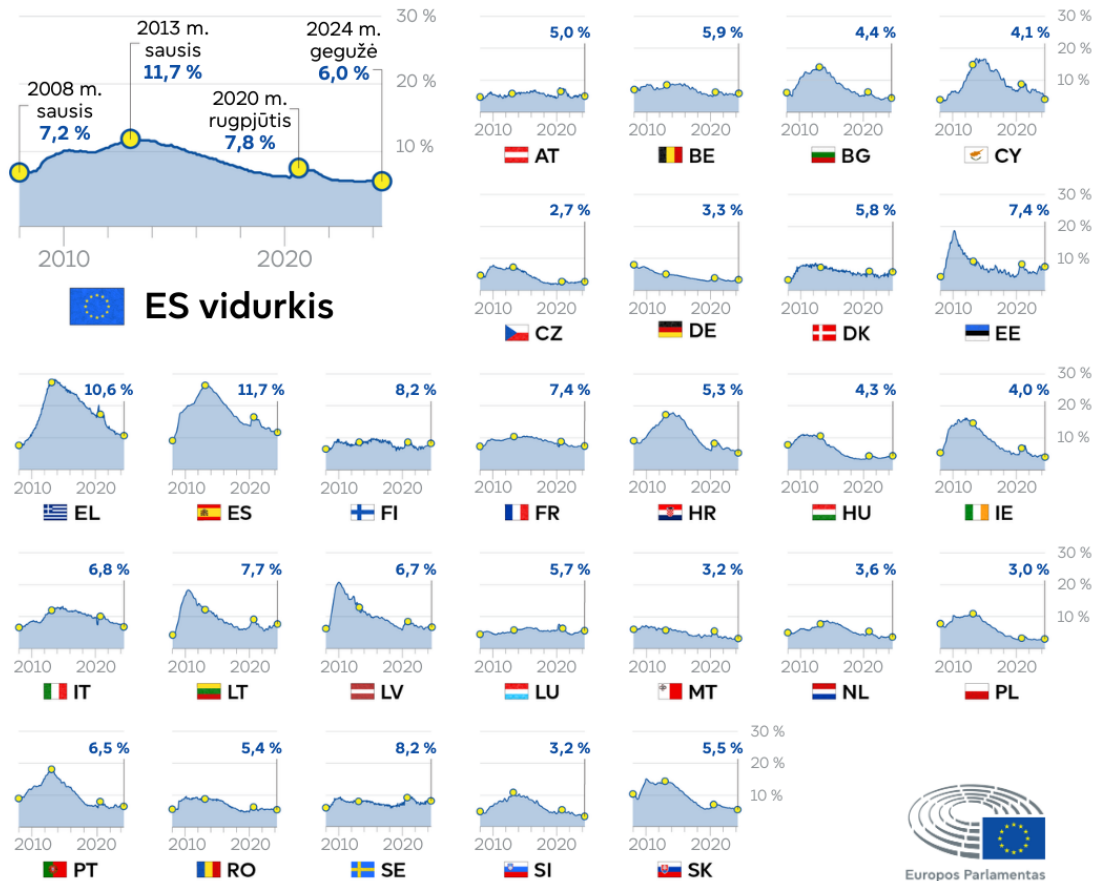
[Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas](#) teikia paramą žmonėms, netekusiems darbo dėl esminių pasaulio prekybos sistemos struktūrinių pokyčių, vykstančių dėl globalizacijos.

[Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondas \(FEAD\)](#) remia ES šalių pagalbą maistu ir pagrindinės materialinės pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims teikimo veiksmus.

2016 m. priimta [Nauja Europos įgūdžių darbotvarkė](#) apima dešimt pagrindinių veiksmų, kuriais siekiama suteikti piliečiams darbo rinkoje svarbių įgūdžių.

Nedarbo lygis ES

2008–2024 m.

Nedarbo lygis ES 2008–2024 m.

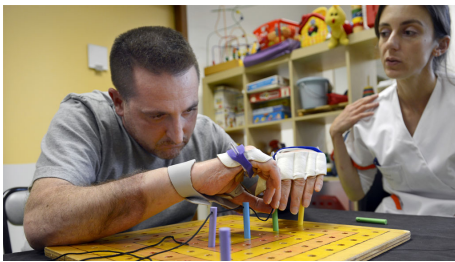
Kova su jaunimo nedarbu

Viena pagrindinių ES priemonių kovoje su [jaunimo nedarbu](#), „[Jaunimo garantijų](#)“ iniciatyva, įpareigoja ES vyriausybes užtikrinti, kad per keturis mėnesius po mokyklos baigimo ar darbo netekimo jaunuoliai iki 25 metų turėtų galimybę gauti gerų darbo pasiūlymų, toliau mokytis, atlikti gamybinę praktiką ar stažuotę.

[Europos solidarumo korpusas](#) suteikia jaunimui galimybių įsitraukti į savanorišką veiklą ir įgyti darbo patirties ar tobulinti įgūdžius dalyvaujant įvairiuose visuomenei naudinguose solidarumo

projektuose tokiose srityse kaip aplinkos apsauga (įskaitant kovą su klimato kaita), darbas su vaikais ir pagyvenusiais žmonėmis, švietimas, sveikatos priežiūra, pabėgėlių priėmimas ir integracija, gaivalinių nelaimių prevencija.

„Tavo pirmasis EURES darbas“ programa siekia padėti ne vyresniems kaip 35 metų asmenims rasti darbą, stažuotę arba gamybinę praktiką kitoje valstybėje narėje, o darbdaviams rasti reikiamų gebėjimų turinčių darbuotojų į darbo vietas, kurias sunku užpildyti.

Videoreportažas

https://multimedia.europarl.europa.eu/en/video/v_N01-PUB-180905-WORK

Ilgalaikio nedarbo problemos sprendimas

Kai kuriose valstybėse narėse ilgalaikis nedarbas **tebėra labai didelis** ir sudaro beveik 50 proc. viso nedarbo. **Ilgalaikio nedarbo lygis ES** pastaraisiais metais sumažėjo nuo 5,4 proc. 2014 m. iki 2,1 proc. 2023 m.

Siekdamos geriau integruoti ilgalaikius bedarbius į darbo rinką, 2016 m. valstybės narės priėmė **rekomendacijas**. Skatinama darbo ieškančių asmenų registracija užimtumo tarnybose, visų pirma geriau informuojant apie paramą, kurią jie gali gauti. Registruotiems ilgalaikiams bedarbiams turi būti užtikrintas individualus vertinimas, o konkretus grįžimo į darbo rinką susitarimas turi būti pasiūlytas ne vėliau nei jų nedarbo laikotarpis pasieks 18-os mėnesių ribą.

Siekiant palengvinti **po ligos į darbą grįžtančių darbuotojų integraciją**, 2018 m. EP nariai priėmė pranešimą, kuriame siūloma taikyti lankstesnes darbo sąlygas, pavyzdžiui, galimybę dirbti nuotoliniu būdu, suteikti konsultacijas, techninę paramą bei psichologinę pagalbą.

Videoreportažas

https://multimedia.europarl.europa.eu/en/video/v_N01-PUB-180529-WORK

Darbuotojų mobilumas

Darbuotojų mobilumo visoje ES didinimas gali padėti spręsti nedarbo problemą. Bendros ES taisyklės užtikrina [teises į socialinę apsaugą](#) keliaujant po Europą.

2019 m. EP nariai pritarė planams įkurti [Europos darbo instituciją](#). Institucijos tikslas – gerinti ES šalių bendradarbiavimą ir padėti užtikrinti sąžiningą ir paprastą ES darbo jėgos mobilumo ir socialinės apsaugos koordinavimo taisyklių taikymą.

[Darbuotojų komandiravimo](#) reforma siekiama užtikrinti sąžiningą darbo užmokestį ir sudaryti vienodas sąlygas komandiruojančioms ir vietos įmonėms priimančiojoje šalyje.

[Sužinokite daugiau apie tai, ką daro ES dėl globalizacijos poveikio darbo vietoms.](#)

Daugiau apie ES socialinę politiką:

- [Kaip ES užtikrina darbuotojų teises](#)
- [Kaip ES padeda mažinti jaunimo nedarbą](#)
- [Visuomenės sveikata: ES priemonės](#)
- [Lyčių lygybė Europos Sąjungoje: EP vaidmuo](#)

Papildoma informacija

[EP tyrimų tarnybos analizė](#)

[Faktų suvestinė: užimtumo politika](#)

[„Europos socialinis fondas +“](#)